

BARNAVERND

» Skyldan at fráboða barnaverndini um óreglulig viðurskifti, snýr seg eisini um tað ófødda barnið

Fyrsta stig at bjargga eini syrgligari lagnu

BARNAVERND Tey, sum fáast við børn hava nú fingið størri ábyrgd og størri skyldu at boða myndugleikunum frá, tá ið børn eru fyrri ágangi, ella verða misrøkt

Áki Bertholdsen

- Fyrsta stigið at steðga eini syrgligari lagnu er at vit boða myndugleikum frá, tá ið børn eru fyrri ágangi ella misrøkt.

Tað sigur Oddbjørg Balle, leiðari á Barnaverndarstovu Føroya.

Í summar samtykti Løgtingið nýggjar og strangari reglar fyrri, nær og hvussu vit hava skyldu at boða myndugleikunum frá, tá ið børn eru fyrri harðskapi ella misrøkt.

Og nú eru Barnaverndarstovan, Almannamálaráðið, Heilsumamálaráðið, Mentamálaráðið, Føroya Kommunufelag, Kommunusamskipan Føroya, og fútin, farin undir eitt miðvíst átak at varpa ljós á fráboðanarskylduna.

Hetta er eitt átak, sum

varar líka til 2015 og har ætlanin er at greiða frá, hvat skyldan ber í sær at boða frá, tá ið børn eru fyrri ágangi ella verða misrøkt.

Størri ábyrgd

Í hesum sambandi var kvøldseta í Norðurlandahúsinum í farnu viku, har Jonhard Klettheyggj, leiðandi lögfrøðingur í Heilsumamálaráðnum og í Almannamálaráðnum, greiddi frá, hvørjar skyldir og ábyrgdir liggja á hvørjum starvsfólki, sum hava við børn at gera.

Men eisini vanlig fólk hava beinleiðis skyldu at boða frá, varnast tey, at børn ikki hava tað gott.

- Tað nýggja er, at nú hava starvsfólk, sum fáast við børn í sínum dagliga yrki, og sum hava varhugan av at tey eru fyrri ágangi, ella verða

misrøkt, hava beinleiðis skyldu til at boða barnaverndini frá, greiddi Jonhard Klettheyggj.

Áðrenn var tað so, at, at starvsfólk skuldu bara boða frá, tá ið tey fingið kunnleika til, at børn verða misrøkt ella eru fyrri ágangi.

- Men nú er fráboðanarskyldan sostatt herd, soleiðis, at nú skal eisini boðast frá, tá ið starvsfólk hava orsök til at halda, ella varhugan av, at okkurt er galið.

Og tá ið tosað verður um fakfólk í hesum høpi, verður ikki bara hugsað lærarar, pedagogar og heilsufrøðingar.

Fráboðanarskyldan fevnir um øll, sum hava eitt arbeiði, har tey hava við børn at gera, eisini sjúkrarøktarfrøðingar, tannlæknar, læknar, sálarfrøðingar, fysioterapeutar,

ergoterapeutar, sosialráðgevar, dagstovnaleiðarar, dagrøktarar og prestar.

Men tað sama er eisini galdandi fyrri onnur, ið hava eitt starv, har tey hava við børn at gera, eitt nú privat vinnurekandi, sum veita veita børnum sosialar tænastur ella ráðgeving í sambandi við atferðartrupulleikar, uppaling og annað.

Bróta ikki tagnarskylduna

Jonhard Klettheyggj ger eisini vart við, at skyldan at boða barnaverndunum frá kemur fram um tagnarskylduna.

- Tað merkir, at starvsfólk kunnu ikki lata vera við at boða barnaverndunum frá slíkum viðurskiftum tí eru bangin fyrri at bróta tagnarskylduna, tí tað gera tey ikki.

- Tagnarskylda snýr seg um at lata upplýsingar frá sær av órøttum. At boða frá ágangi ímóti børnum, ella at børn verða misrøkt, er ikki at geva upplýsingar frá sær av órøttum og tí gongur tað fram um tagnarskylduna. Tann, sum boðar frá skal vera navngivin.

- Tað merkir so, at familjan

fær kunnleika til, hvør tað er, sum hevur boðað frá. Hinvegin kunnu viðkomandi starvsfólk afturfyrri vísa á, at tað hevur beinleiðis skyldu at boða frá og kann verða revsað, um so er, at tað letur sum onki.

- Men tað skal vera ein fráboðan eftir eini ítøkiligari meting, har starvsfólkini út frá síni fakliga vitan, varnast, at okkurt er áfatt.

Talan kann vera um alt møguligt, heilt frá vanrøkt við tað, at børnini ikki hava matpakka við í skúla, eru skitin og órøkt, til ein illgruna um kynsligan ágang og harðskap.

Hinvegin vilja fakfólk sjálvandi altíð fyrst umhugsu, um talan er um ein trupulleika, sum kann loysast í skúlanum ella barnagarðinum, ella har, barnið er, kanska saman við familjuni.

- Starvsfólk hava eisini skyldu til at kunna foreldrini, áðrenn tey boða barnaverndini frá.

Men er talan um beinleiðis revsiverd viðurskifti, eitt nú kynsligan ágang ella harðskap, skal tað ikki gerast, tí tá eiga starvsfólkini at fara til myndugleikarnar beinan-

vegin. Jonhard Klettheyggj staðfesti somuleiðis, at fráboðanarskyldan hjá starvsfólki er persónlig.

Tað merkir, at tað er hvørt einstakt starvsfólk hevur skyldu at boða frá, tá ið tey varnast okkurt illgrunasamt.

Tey skulu sostatt ikki fyrst venda sær til leiðsluna á barnagarðinum ella skúlanum, ella hvar tað er, við málinum, ella fyrri at fáa loyvi at boða frá.

Munur á

Fráboðanarskyldan fer mun á fólki, sum hava við børn at gera í sínum starvi, og øllum øðrum borgarum.

Vanlig fólk hava skyldu til at boða barnaverndini frá, tá ið tey fáa kunnleika til, at foreldur ella annar uppali vanrøkir, meinslar ella misnýtir eitt barn.

Men vanlig fólk kunnu vera dulnevnd, tá ið tey boða frá.

- Tá ið starvsfólk boða frá einum máli, gera tey tað sum professionell starvsfólk við sínari vitan, har tey brúka sína fakliga kunnleika sum grundarlag.

Men vanlig fólk, sum vilja gera vart við viðurskifti, sum

» Tagnarskylda snýr seg um at lata upplýsingar frá sær av órøttum. At boða frá ágangi ímóti børnum, ella at børn verða misrøkt, er ikki at geva upplýsingar frá sær av órøttum